



## ЛІТНЯ МЕДІАШКОЛА 2018 – ЯК ЦЕ БУЛО

27 червня стартувала Літня школа з медіаграмотності. Учні з різних шкіл Луганської, Донецької і Дніпропетровської областей приїхали на Київщину, щоб дізнатися про роботу журналіста, навчитися критично мислити, виявляти фейки та професійно працювати з джерелами інформації.



Літню школу відкрила директор Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні Габріеле Бауманн. Вона розповіла про діяльність Фонду та про проекти в Україні. Крім того, у школі з медіаграмотності, яка працювала протягом чотирьох днів, учні поспілкувалися з директором Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка Володимиром Різуном, головою НСЖУ Сергієм Томіленком, журналістом Володимиром Мостовим, ведучим Громадського радіо, головою Комісії із журналістської етики Андрієм Куликовим. (Продовження на стор. 2)

## Колонка головного редактора ПОЛІТ НОРМАЛЬНИЙ

Павло Золотухін



*Життя настільки швидкоплинне,  
Що іноді буває так,  
Що хочеться побігти, полетіти  
У простір неба, мов літак.  
Так, життя буває грубим  
Та це вже не минути.  
Ми маємо всього лиш бути. Бути!  
В життя буває хвиля зла,  
Буває також і добра,  
Та це ми маємо прийняти,  
Щоб не прийшло нам шкодувати.  
Життя настільки швидкоплинне,  
Мов спалах блискавки активний.  
Життя іде – і це є так.  
Так швидко, ніби як літак.*

Найголовніше для кожного керівника – мати професійну команду, яка з натхненням ставиться до роботи. І сумлінно виконує кожне твоє доручення! У школі з медіаграмотності зібралася чудова команда. За плечима кожного гравця чимало проектів, та, можливо, невеликий, але власний досвід. Робота, яку ми з однодумцями виконали, була гарною нагодою відчувати себе творцями, які працюють для людей і разом з ними. Ми – творці власної долі, нашого спільного життя. Яким воно буде, залежить від нас. Треба лише не боятися труднощів, невідомого, розраховува-

ти на свої сили, на підтримку друзів-однодумців.

Подумалося, що наша команда перебуває на борту літака, який стрімко летить уперед, у майбутнє. Хтось із нас був журналістом шкільної газети, хтось брав участь у самоврядуванні, а хтось активно працював і після уроків. Наприклад, у Лізі майбутніх поліцейських чи грав у шкільному драматичному гуртку, а хтось перемагав на олімпіадах з хімії. Сьогодні наш літак майбутнього зробив посадку на майданчику медіашколи. І що з того вийшло, судити вам, шановні читачі.

Усім нам щасливого польоту у майбутнє!

## «Головне змінити ставлення та перестати бути байдужими»

Софія Гомзякова

Українською мовою з незначним акцентом вона щиро поспілкувалася з учасниками, а потім погодилася дати ексклюзивне інтерв'ю.

– Пані Бауманн, яким чином молодь може взаємодіяти з вашим Фондом?

– В наш час молодь стала зовсім по-іншому ставитись до проблем держави, і саме для них, зокрема, для студентів, Фонд Конрада Аденауера надає можливість отримати чималі додаткові знання на тренінгах і семінарах, наприклад, з проектного менеджменту чи журналістики, для реалізації суспільно-важливих проектів. Фонд також підтримує і співпрацює з проектом «Київський діалог», де можна отримати гранти на власні цікаві проекти, які

**Вважає Директорка  
Представництва Фонду  
Конрада Аденауера в Україні  
Габріеле Бауманн**

зможуть зробити внесок у розвиток демократії України. Студенти, які знають німецьку мову, можуть отримати стипендії Фонду для навчання у Німеччині.  
– Як, на Вашу думку, побудувати справжню демократію західного типу?

– Системні зміни, співпраця з іноземними державами, орієнтація на західну модель демократії – це головне завдання українського суспільства. Саме в силах українців зробити все для того, щоб Україну захотіли бачити в європейській спільноті. Нові реформи тільки сприяють розвитку держави, але це стане можливим лише тоді, коли громадяни змінять своє ставлення щодо оновлень та перестануть бути

байдужими до проблем сучасності.

– А яка мета проведення Літньої школи з медіаграмотності?

– Без вільних медіа неможливе функціонування демократії. Громадяни мусять бути поінформованими. І мають мати можливість отримувати різну інформацію, критично мислити. А мета медіашколи – навчити учнів не тільки споживати інформацію, але й спробувати себе у ролі журналіста.



Крім того, для нас важливо, щоб учні навчилися працювати у команді, вирішували спірні моменти разом та створили спільний проект – шкільну газету.

(Початок на стор. 1)

## ЛІТНЯ МЕДІАШКОЛА 2018 – ЯК ЦЕ БУЛО

Учні з Рубіжного, Северодонецька, Маріуполя, Лисичанська, Слов'янська й Першотравенська приїхали до етнографічного комплексу «Українське село» під Києвом, щоб взяти участь у літній школі та відчувати себе справжніми журналістами. За підтримки тренерів Академії української преси учасники дізналися, як писати матеріали, добирати теми, створювати шкільну газету.

Організатор літньої медіашколи, керівниця Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні Габріеле Бауманн познайомила з роботою Фонду, партнерами та розповіла про плани демократизації українського суспільства. Також президент АУП Валерій Іванов розповів про цілі та діяльність Академії, основна мета якої – підвищити стандарти журналістської діяльності.

Дівчат і хлопців поділили на дві групи, і тренери – Валерій Іванов,

Андрій Юричко, Сергій Чернявський, Володимир Земляний – почали працювати над виконанням практичних завдань.

Програмою літньої школи було передбачено прес-конференції з радіожурналістом, директором Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимиром Різуном та журналістом, засновником щотижневика «Дзеркало тижня» Володимиром Мостовим. Вони дали відповіді, ніби на банальні запитання: «Якими якостями має володіти сучасний журналіст?», «Чим він керується у роботі?», але зробили це невимушено і цікаво для аудиторії. Коли заняття завершувалися, учасники працювали над випуском газети, планували номери, макетували полоси, готували матеріали і заодно відпочивали, активно проводили час на базі етнографічного комплексу «Українське село»,

грали в настільні ігри, співали пісні під звуки гітари.

Протягом другого дня кожен активно брав участь у практичній роботі, готував матеріали до газет. Гостями цього разу стали голова Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко, який розповідав про безпеку журналістів в сучасному суспільстві, а також голова Комісії з журналістської етики Андрій Куликов, який дав поради щодо створення газет, спілкування з людьми, зокрема, як правильно брати інтерв'ю.

Увечері учасників чекала екскурсія етнографічним комплексом «Українське село». Ми дізналися про побут українців в різних областях України. Екскурсовод навчив хлопців грати на трембіті, а дівчат – прасувати речі, як це колись робили господарки.

*Елизавета Ефремова*



Домашнє завдання

## МЕДІАЦІЯ У КОНФЛІКТІ

Підлітки в наш час відрізняються від молоді, яка була десять-п'ятнадцять років тому. Пріоритетами в їхньому житті стали не сім'я і батьки, а друзі і привабливе життя у соціальних мережах. На згадку приходять ситуації, яка сталася з моєю подругою дитинства. Батьки були в неї дуже суворі, ніко-

ли не пускали її до кіно та не давали можливості на особисте життя. Одного разу, вона запізнилася додому майже на півгодини, що стало основною причиною конфлікту. На жаль, я стала свідком жорстоких відносин між батьком та дочкою: він голосно кричав та навіть вдарив її. Для вирішення конфлікту

я запропонувала їм звернутися до центру медіації, членом якого я була. Професійні медіатори провели бесіду з батьком моєї подруги, після якої він змінив своє ставлення до дочки. І я сподіваюся, що у майбутньому вони зможуть вирішити будь-яку суперечку.

*Софія Гомзякова*

## МАМУ СИН ВИХОВУВАВ...

Сьогодні йому шістнадцять, моєму маленькому доброму хлопчику. Моєму дорослому синові. На кухні запахи його улюблених страв. Тато у від'їзді. А ми вдвох відсвяткуємо, бо надвечір на нього чекають друзі зі своєю молодіжною програмою. Знайома мелодія квартирної дзвінка – і на порозі з'являється він... Ні...ВОНО! Щось не так! Ага... У вухах виблискують сережки! Що за чортівня?! Далі події мерехтіли наче кадри німого кіно. Мої руки тягнулися до валеріани, то шукали, чим можна вдарити...

А він переможно і спокійно повторював: «Мені вже шістнадцять».

Грюкнули двері... Пішов... Дивно, поки я ляглася, він не відмовляв собі у смачненькому, встиг наполовину спустошити стіл. І як йому влізло! Як такого провчити?! Відправити в техніку замість школи, не давати кишенькових грошей, зламати комп'ютер, викинути у вікно гітару...

Ранком не готувала сніданок, а мерщій до перукаря. Коротке волосся, яскравий макіяж – то буде мій хід на зустріч синові. Знаю, що він такого не

виперить. А мусить. Я ж теж доросла. І ніяких смаколиків і витребеньок. Нехай готує сам. Він же теж дорослий...

– Привіт, мам! Ого, як ти класно виглядаєш, – сказав без іронії. – Я нову пісню написав... Каву будеш? Що тобі розігріти на обід?

А я дивилася на нього, рідного, на зухвалий блиск сережок і думала: треба натякнути татові, що син мріє про бас-гітару...

*Наталія Яценко,  
вчитель зарубіжної літератури  
Слов'янської ЗОШ №10*

## «НЕ БІЙСЯ – ПРАЦЮЙ НА ПРОФЕСІЮ»

Сергій Томіленко, голова Національної спілки журналістів України (НСЖУ), тривалий час виконував обов'язки заступника головного редактора газети «Молодь Черкащини», очолював обласну газету «Нова Доба». Головним завданням на посаді голови Спілки вважає захист прав і свобод журналістів, створення безпечного поля для їхньої діяльності.

**– Випадки насилля над журналістами досить часті. Це бездіяльність влади, чи низький розвиток нашого суспільства?**

– Насилля над журналістами недопустиме за будь-яких обставин. Але, на жаль, в Україні діє система безкарності. За три місяці Євромайдану зафіксовано 279 випадків застосування сили проти журналістів. Переважно представниками тодішньої міліції. І сьогодні, попри очевидні факти, такі справи зупинилися на стадії розслідування або розсипаються в судах, як, наприклад, справа про побиття міліцією черкаського фотографа Ігоря Єфімова. Але й сьогодні злочинів проти журналістів не меншає. Минулого року ми зафіксували 90 випадків застосування фізичної сили проти журналістів. Безкарність лише заохочує до нових проявів насилля. І ось ми вже бачимо, як руку на журналістів підіймають не лише затяті владці, а й прості громадяни. Якщо б ефективно працювала правоохоронна і судова системи, якби був хоча б один прецедент покарання нападників, то це б стримувало тих, хто хоче кидатись з кулаками на журналістів.

**– Поясніть, які переваги дає членство у Національній спілці журналістів України.**

– По-перше, маємо добровільне об'єднання. Спілка налічує 19 тисяч професійних журналістів, хоча не всі працівники медіа стають нашими членами. Одне з наших завдань – захищати корпоративні права, свободу слова, безпеку роботи журналістів. По-друге, Спілка сприяє професійному зростанню. Організуємо тренінги, дискусії, різні журналістські проекти.

**– Пане Сергію, а чи допомагаєте журналістам-початківцям?**

– Якщо маєте оригінальний матеріал, хочете попрактикуватися, то раджу звернутися безпосередньо у видання. НСЖУ – це об'єднання журналістів. Членом Спілки може стати лише людина, що має журналістську практику.

**– Знаходите час для написання журналістських матеріалів?**

– Допомогти журналістам захистити свої права вважаю своїм головним завданням. Об'єднувати зусилля політиків, експертів, щоб створити умови для навчання, професійного розвитку, працевлаштування переселенців. Це не пряма журналістика, а розбудова структури, яка націлена на ефективну допомогу колегам. На журналістику не вистачає часу. Хоча, трапляється, пишу. Нещодавно надрукував колонку в «Українській правді» з нагоди професійного свята під назвою «Тривожний День журналіста». Вона присвячена все тій же проблемі фізичної безпеки у нашій професійній діяльності.

*Дарія Гусак,  
Аліна Уставицька*

## ЯК БІЛЯ РІЧКИ ПІД ВЕРБАМИ...

Ви коли-небудь бачили, як жили українці у минулому і позаминулому століттях? Як пекли хліб, підковували коней, товкли зерно в ступі? А чим прикрашали свої хати, які рядна стелили на підлогу? Учасники Літньої медіашколи були у захваті, побачивши все на власні очі. В «Українському селі», де ми квартирували, зібрані хати з різних куточків України. Переступаючи поріг, ніби заходили у світ далеких предків. Багато речей нам сьогодні видаються дивними: прядки, дерев'яні праски і ночви, глечики... Напевне, і наші предки теж дуже здивувалися б, якби потрапили у сучасну квартиру. Є в «Українському селі», як і раніше в кожному, церква. Дерев'яна, крита гонтою (дерев'яними дощечками), з різьбленим іконостасом. Над ним майстри працювали три роки.

Мандрівка у минуле, нехай і коротка, дуже сподобалася. І не лише нам. В «Українське село» приїждять родинами на прогулянку, на відпочинок з друзями. Бо тут затишно і свіжо, як у справжньому селі біля річки під вербами...

*Аліна Беспечна*

## «ЖУРНАЛІСТ ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА СВОЇ СЛОВА»



Володимир Різун – людина, яка поєднує теорію і практику. Він вів 12 років прямий ефір на українському радіо, одночасно очолював Інститут журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, доктор філологічних наук, автор багатьох наукових робіт і фахових підручників. Він поділився своїм досвідом із учасниками Літньої школи з медіаграмотності.

Багатьох абітурієнтів цікавлять головні професійні якості журналіста.

По-перше, треба вміти слухати та аналізувати отриману інформацію. По-друге, бути комунікабельним, освіче-

ним та розумним. По-третє, знати цільову аудиторію та її інтереси. Також важливим є вміння працювати в колективі, бо найчастіше від цього залежить не тільки успіх видання, а й особисте кар'єрне зростання. Справжній журналіст повинен казати правду і брати відповідальність за свої слова. Зараз ми з вами можемо спостерігати занепад професійної культури журналістики. Вважаю, що журналіст повинен відтворювати події, але їх ще й треба оцінити, проаналізувати та відібрати ті, які потрібні аудиторії. На жаль, ми дуже часто спостерігаємо, що в ефірі й пресі йдуть другорядні та дріб'язкові події й факти, які не несуть жодної користі. Взагалі, рівень журналістики впав. До нашої сфери приходять люди з вищою освітою, але не з досвідом журналістики. Вони не знають стандартів нашої професії. Для журналістів професійної освіти замало. Потрібні додаткові знання. Ми запровадили в Інститут журналістики розподіл наших студентів на групи за тематичною спеціалізацією: мистецька, політична, аграрна та інші.

*Анастасія Григорова,  
Анастасія Чевюк*

## «НЕ ПУСКАЮТЬ У ДВЕРІ – ЛІЗЬ У ВІКНО»

На другий день Літньої школи з медіаграмотності до нас у гості прийшов Андрій Куликов – журналіст, радіоведучий, медіа експерт. Він розповів про основи журналістики, про плюси та мінуси професії.

– Розкажіть про найцікавіше та найскладніше інтерв'ю під час роботи на передачі «Свобода слова».

– Найскладнішим було взяти інтерв'ю перед попередніми президентськими виборами у Юлії Тимошенко і Віктора Януковича. Юлія Володимирівна поставила умову: не запитувати про діяльність компанії «Єдині енергетичні системи України». Віктор Федорович просив не обговорювати Межигір'я. Політики розуміли, що такі запитання нестинуть пряму загрозу їхній репутації. Обіцянку я дав, але не міг гарантувати, що про це не запитують експерти в студії. Так і трапилось... Я тоді звів обговорювання до мінімуму. І вважаю, що був не зовсім правий.

– Ваше ставлення до законопроєкту про блокування сайтів на території України?

– Я, в принципі, проти будь-яких заборон. Якщо так діятимемо, то ніколи не навчимося робити власні конкурентоздатні продукти чи для

телебачення, чи для Інтернету. Вважаю, що однією з наших помилок до війни була та, що ми не знімали якісних російськомовних телефільмів і шоу, інших передач. А потім пішли найпростішим шляхом – заборонили російськомовні телеканали. Але ж вони не зникли... Потенціал у нас величезний, а ми або імітували російське, або виготовляли фільми для Росії. Правда, я не та людина, яку треба розпитувати про ставлення до заборони соціальних мереж. Я живу поза ними, я б їх усі заборонив. Вони забирають нас у нерелеванний світ, створюють ілюзії. Але розумію: треба боротися змістом, контентом, а не заборонами.

– Про які особливості роботи журналіста ви не здогадувалися, доки не стали працювати у ЗМІ?

– Мав друзів-журналістів, які були старші за мене. Я, до речі, закінчував факультет міжнародних відносин, але ми вчилися в одному корпусі Київського університету. Так от, у відділі пропаганди однієї з газет, куди я прийшов, працював старшим кореспондентом мій друг. Він дав перші корисні поради: «Андрюха, запам'ятай три правила. Якщо не пускають у двері – лізь у вікно, якщо події немає, то вигайдай її сам, а брехня на користь радянської влади, то свята правда».

Але я ніколи не вважав, що брехня на чийсь користь може бути правдою. І журналісту не можна вигадувати події, то шлях до неправди-



вих новин, до маніпуляцій, що нічого немає спільного з журналістикою. А от перше правило, дійсно, для журналістів. І тоді, і сьогодні нас не скрізь і не завжди пускали. Але ми маємо знаходити правдиву інформацію і доносити її до аудиторії. А наші читачі і слухачі освічені і здатні самостійно робити висновки.

*Валерія Нартова,  
Єлизавета Бойцова*



## Володимир Мостовий: «НАЙДОРОЖЧЕ, ЩО Є У ЖУРНАЛІСТА – ЦЕ ЙОГО ІМ'Я»

Журналіст, засновник і колишній головний редактор щотижневика «Дзеркало тижня», свого часу голова Комісії із журналістської етики Володимир Мостовий розповів про професію журналіста, у якій треба бути і актором, і психологом, і слідчим, і адвокатом. На його думку, сучасна журналістика стала сильно залежати від подій у світі. Про це та інше – у нашому інтерв'ю з Володимиром Мостовим.

– Що ви думаєте про сучасну журналістику?

– Вона стала дуже складна, а саме – психологічно. На це все впливають нинішні життєві обставини.

– Якими характерними властивостями має володіти журналіст?

– Журналіст – це професія, яка поєднує в собі багато інших якостей і властивостей. Ми мусимо бути трішки письменниками, психологами, адвокатами, слідчими і навіть акторами. Журналіст мусить розговорити не тільки того, хто взагалі неговіркий від природи, а й тих, хто, уникає розмови, щоб не відповідати на незручні запитання.

– Що повинно підштовхувати абітурієнтів до вибору саме цієї професії?

– Якщо немає куражу – не йдіть! Кураж має бути! Обов'язково! Це творча професія, а саме в творчості бути навіть другим – це вже не комфортно. Треба обов'язково бути першим. Треба випробувати себе в різних сферах журналістики, щоб знайти свій єдиний шлях в житті.

– Що ви вважаєте журналістською етикою?

– Що таке журналістська етика? Це совість! На мою думку, це вам повинні були закласти мама з татом ще з самого дитинства, тобто навчити вас робити все по совісті. Найголовнішим для журналіста має бути право на ім'я, його важко здобути, але легко втратити за неперевірену інформацію, матеріал на замовлення. А це журналіст кожного разу повинен себе запитувати: «Що мені дає право судити людей?», бо якщо навіть ви пишете позитивно, то це теж присуд. Ви юрист? Психолог? П'ятнадцять років я був головою журналістської Комісії з етики. Для мене етика – це техніка безпеки у нашій сфері діяльності. Якщо будете її дотримуватись, то застрахуєте себе від позовів, вас не запідозрять у «джинсі», у недобросовісності.

*Анна Алантьєва*



## ЖИТТЯ ПОЗА ТРЕНІНГОМ

Насиченим було життя учасників і поза тренінгом. За такий невеликий проміжок часу вони встигли знайти собі нових друзів і отримати задоволення від відпочинку. Свіже повітря, смачна їжа, тепла атмосфера, – усе це сприяло гарному

хлопці та дівчата виходили на пробіжку. В той самий час деякі з них отримували задоволення від смачної кави. «Для того, щоб ефективно працювати, потрібно добре відпочивати», – це девіз юних журналістів. Поринаючи у роботу, вони ніколи не

забудуть про горняк галасування кави чи смаколики, які надихають їх на написання «шедеврів».

Кожен з учасників тренінгу – яскрава особистість та цікавий співрозмовник. Всі такі різні, але об'єднані однією метою та спільними інтересами. Постійні розмови, веселі історії з життя допомагають їм краще пізнати один одного.

Після вечери молодь поринає у власний світ... Обмін враженнями, гра на музичних інструментах, співи улюблених пісень під звуки гітари, інтерактивні ігри все більше гуртували команди, поєднували учасників, даруючи

емоційну насолоду. Незважаючи на втому, виникло бажання не сидіти на місці, а дізнатися про нове та незвідане.

Дивовижний світ тварин, жива природа, можливість зануритися у спокійне, мирне, сільське життя сприяло повній релаксації після плідної роботи.

Вразило різноманіття тварин, особливо внутрі, яких так хотілося спіймати.

Кожен дав обіцянку, що навіть після закінчення літньої школи будуть підтримувати спілкування та не забудуть один одного.

*Софія Гомзякова  
Єлизавета Єфремова*

## ДОБРІ СЛОВА ТВОРЯТЬ ДИВА!

Після чергової сварки з братом, увімкнувши телевизор, натрапила на сюжет, де народні обранці з'ясовують стосунки бійкою. Одразу ж побачила себе, як у дзеркалі. Стало соромно. Сюжет допоміг замислитись про причини сварок із братом. Як не намагалася згадати хоча б одну – не виходило. В пам'яті залишилися лише негативні спогади про них. То чого ж ми сварилися? Негатив, який ти посилаєш комусь, повертається до тебе, з'їдає гарний настрій, перекреслює плани на день. А все через невміння порозумітися, знайти компроміс. Згадай важливі слова «вибач мені», «будь ласка», шукай порозуміння не через день-два, а зараз... Я теж не чекала і ми з братом увечері помирилися. Добрі слова творять дива!

Ніколи не гадала, що буду давати поради народним депутатам. Та й чи дослухаються вони до дитини, коли не прислухаються до здорового глузду?

*Аліна Уставицька*

## ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКІВ

**Кирило ІВАНОВ, Маріуполь, Донецька обл.**



— Ми їхали поїздом, сіли вечеряти і виявилося, що на всіх — жодної ложки. І я змайстрував «інструмент» із пластикової пляшки. Гордий з того, що своєю винахідливістю не залишив друзів голодними. Мабуть, тому в «Українському селі» мені найбільше сподобалися страви. Запам'яталася зустріч із Володимиром Мостовим. Начебто, говорив очевидні речі, але змушував над ними замислитися, переорієнтувати по-новому.

**Єлизавета МАРАХОВСЬКА, Маріуполь, Донецька обл.**

— У майбутньому збираюся стати лікарем, проте вважаю, що медіаграмотність додасть мені уміння спілкуватися, аналізувати інформацію у ЗМІ, робити правильні висновки. А доброзичлива атмосфера, чаювання та смаколики лише допомагали плідно працювати.



**Валерія НАРТОВА, Лисичанськ, Луганська обл.**



— Я ще не визначилася з професією. Але навчання в медіашколі мене зацікавило. Я поринула в атмосферу журналістики. І можливо, що обери саме її.

**Ганна ФІЛІПЧЕНКО, Лисичанськ, Луганська обл.**

— Зайшовши на подвір'я комплексу «Українське село», вдихнувши повітря, настояне хвоєю, я ніби потрапила у містичний світ повістей Миколи Гоголя. Фантастична атмосфера вразила. Я трішки знайома з тележурналістикою, веду шкільну передачу «МедіаПульт». Але було дуже корисно послухати метрів сучасної журналістики, які поділилися власним досвідом і тонкощами професії. Тепер ще й маю навички у пресовій журналістиці.



**Дар'я ГУСАК, Слов'янськ, Донецька обл.**

— Для мене стало новиною, що такий проект існує. Безкоштовно приїхати до Києва, жити в прекрасних умовах, а головне, зустрітись з відомими журналістами, почути про їхній досвід і самій повчитися робити газету. А це допоможе мені зорієнтуватися з вибором професії.



**Віра ІВАНОВА, Слов'янськ, Донецька обл.**

— Моя мама працювала радіожурналістом. Я приходила до неї на роботу, спостерігала, цікавилася. Мамина професія і мене підштовхнула до вибору. Хочу стати журналістом і в медіашколу приїхала цілеспрямовано за першим досвідом, для вивчення азів професії.



**Єлизавета ЄФРЕМОВА, Северодонецьк, Луганська обл.**

— У поїзді мене своїм криком розбудила подружка: «Таргани! Маленькі чудовиська!». У медіашколі, коли ми описували випадки із життя, моя розповідь не залишила нікого байдужим. А я зрозуміла, що журналіст має бути спостережливим. Будь-яка дрібничка може «зіграти» у написанні матеріалу.



**Софія ГОМЗЯКОВА, Маріуполь, Донецька обл.**

— У команді я перший заступник головного редактора. Головний — чудовий хлопець. Але ми відразу посварилися. Сперечалися, як брати інтерв'ю, який написати заголовком. Але, коли завершили роботу, відразу й помирилися. Тут я знайшла нових друзів...



**Віталія ШЕВЕЛЮК, Рубіжне, Луганська обл.**

— Мені сподобалися викладачі, нові друзі, зустрічі з відомими журналістами, а ще — звірі в зоопарку. На тренінгах я ловила кожне розумне слово, а біля озера погналася за видрою. Вона пірнула у воду і втекла. А от все, чого нас навчили у медіашколі, залишиться зі мною і стане корисним у майбутньому житті.



Хоча в першому класі мріяла стати прокурором. А після того, як відвідала дводенні курси у рідному Слов'янську, то серйозно задумалася: «А може це моє!?»

**Сергій ХВОРОВ, Рубіжне, Луганська обл.**

— Атмосфера в медіашколі і навколо неї спонукає до творчості. Правда, стримує відсутність оргтехніки. Хотів би ознайомитися з правилами публіцистики. А от чи стану журналістом?! Ні-ні... У мене інші інтереси. Але про це розкажу не на диктофон...



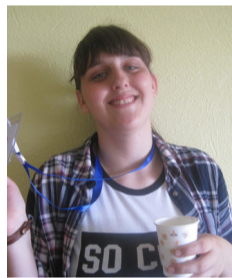
**Віталіна БОГАЙЧУК, Рубіжне, Луганська обл.**

— А мені сподобався медіатренер Андрій Юричко, його невимушені розповіді про власний журналістський досвід. Коли працювали над випуском газети, мені дісталася посада відповідального секретаря. Мала усіх підганяти, контролювати, але не завжди виходило.



**Аріна ЧЕРНОБАЙ, Северодонецьк, Луганська обл.**

— Я люблю подібні тренінги, де чимало класних людей з якими маєш спільні інтереси. Хотіла потоваришувати з кожним, але від своєї команди в особливому захваті. Правда, статистика свідчить, що після подібних зустрічей чи навчань більшість учасників не спілкуються між собою. Мені хочеться, щоб практика медіашколи посоромила статистику.



**Анастасія ЧЕВЬЮК, Першотравенськ, Дніпропетровська обл.**

— Коли побачила хату, в якій мала жити, згадалися «Вечори біля Диканьки». Але тут затишно і комфортно. Я не бачу себе журналістом. Першого дня було важкувато, а потім стало цікаво. Журналістика допомагає розвиватися.



**Дар'я БАЮРА, Лисичанськ, Луганська обл.**

— У медіашколі я вже вдруге. Цього року цікавіше, хоча й тоді мені сподобалося. Але зараз можу вже порівнювати. Добре, що організатори прислухаються до побажань учнів. І теж ростуть!



Враження збирали  
Єлизавета Мараховська, Ганна Філіпченко

## ВРАЖЕННЯ УЧИТЕЛІВ

**Ірина МОРОЗ, Першотравенськ, Дніпропетровська обл.**

— Як історик за фахом, вважаю, що мало вивчати історію на уроках, важливо її ще й побачити. В «Українському селі» маємо таку можливість. Такі зони відпочинку корисні для виховання, бо матусі, розповідаючи історію України своїм діткам, можуть наглядно показати українську етнографію. Та й дорослим не завадить...

**Юлія УСТАВИЦЬКА, Лисичанськ, Луганська обл.**

— «Українське село» — атмосфера казковості, містичності, яка надихає на творчість. Якщо ти не поет, то тут тебе тягне на вірші, якщо ти не відчуваєш себе журналістом — починаєш писати матеріал. Доречне місце саме для Літньої школи медіаграмотності. Давно себе не відчувала ученицею. Мене нічого не пов'язувало раніше з журналістикою, але я відчула, що теж зможу!

**Катерина БЛИНСЬКА, Маріуполь, Донецька обл.**

— Найбільше запам'яталися кумедні ситуації під час тренінгів, креативні, незвичайні відповіді учасників та їхні несподівані реакції на завдання тренерів. Комунікація, порозуміння — найцікавіше, що може бути під час спільної роботи.

**Галина КОПИЛОВА, Северодонецьк, Луганська обл.**

— Мені дуже подобається спостерігати за тим, як працюють учасники медіапроекту. Для мене це свято емоцій. Я щаслива з того, що вся група повністю занурена в роботу. А етнокомплекс повернув мене у найщасливіші дитячі роки.

**Ірина ЦЕЛУХІНА, Рубіжне, Луганська обл.**

— Навчити журналістиці — доволі складна справа. І краще за журналіста ніхто про секрети професії не розкаже. І неважливо, чи всі учасники медіашколи стануть журналістами. Сьогодні більшість дітей і дорослих так чи інакше пов'язані з журналістикою. Сучасний світ інформаційний. Навіть писати звичайні повідомлення в соцмережах треба вміти. І цьому треба вчити. І необхідно навчатися критично сприймати інформацію.

**Вікторія ГОРБУНОВА, Слов'янськ, Донецька обл.**

— Ми вже брали участь у схожому журналістському навчанні у рідному місті. Мені хочеться залучити більше учнів до таких проектів. Тому будемо створювати шкільну газету. Мені, як філологу, подобається, коли діти реалізують свої таланти не лише у творах, а й у журналістських спробах. Гарні враження від зустрічі із заслуженим журналістом України Володимиром Мостовим. Я відчула, що він розуміє життя так само, як і я. Людина, яка не хизується своїм життєвим досвідом, а вміє ним мудро поділитися.

**Наталія ЯЩЕНКО, Слов'янськ, Донецька обл.**

— Хоча і їхали сюди на верхніх полицях у купе, але настрої від того не змінилися. Я навіть напросилася сюди, бо чула від колеги відгуки про медіашколу. Хотіли б навчитися, як зробити справжню газету. Бо написати один-два матеріали ще можна, а от відібрати різні теми, змакетувати поклади — набагато складніше.

Головний редактор: Павло Золотухін

Заступники головного редактора: Софія Гомзякова, Єлизавета Мараховська, Віталія Шевелюк

Відповідальний секретар: Віталіна Богайчук

Фотограф: Віталія Шевелюк

Над випуском працювали: Анастасія Григорова, Єлизавета Бойцова, Єлизавета Єфремова, Дар'я Гусак, Аліна Безпечна, Валерія Нартова, Ганна Філіпченко, Аліна Уставицька, Анна Алантьєва, Анастасія Чев'юк

Дизайнер: Юлія Гуза

Верстальник: Ольга Хворостина

Емоційна підтримка: Андрій Юричко, Володимир Земляний

Супроводжуючі вчителі: Юлія Уставицька, Галина Копилова, Вікторія Горбунова, Катерина Блинська, Ірина Мороз

Катерина Білоцерковець, координаторка проектів Фонду Конрада Аденауера

Валерій Іванов, президент Академії української преси

Юлія Гуза, координаторка проектів Академії української преси

Андрій Коваленко, виконавчий директор Академії української преси

Konrad Adenauer Stiftung

Академія Української Преси